

Kormorán velký

Phalacrocorax carbo

Vědecká klasifikace:

Řád: terejové

Čeleď: kormoránovití

Rod: kormorán

Pták stěhovavý

Pták chráněný ANO

Kormorán velký je pták o délce 84–90 cm, rozpětí křídel 130–160 cm a váže 2,6–3,7 kg.

Velikostí často může připomínat husu, ale je štíhlejší, má dlouhý ostře zakončený zobák, přičemž maxilla je zřetelně zatočené dolů, skoro celé tělo kormorána je černé. Spodní část hlavy a stehy má bílé skvrny, krk je obvykle černý, avšak v období páření nabírá stříbrnou barvu. Pod očima se nachází malá žlutá skvrna. Křídla mohou vypadat černě, avšak většina jeho letek je tmavě hnědá, pouze lemována černou barvou. Na nohou má pařáty propojené blánou. Jeho nohy jsou krátké, naopak jednotlivé pařáty jsou překvapivě dlouhé. Ocas je relativně dlouhý, rýdovací pera jsou navzájem skoro stejně dlouhá, což navozuje dojem, že konec ocasního vějíře působí rovně.

Hlasový projev:

<https://www.youtube.com/watch?v=JKjDODUyCCE>

Výskyt:

V České republice se kormoráni pokusili neúspěšně zahnídit již v minulosti první stálá kolonie vznikla jižní Moravě až v roce 1982. Od tohoto roku počty hnízdících ptáků nejdříve prudce narůstaly, ale později zpět prudce poklesly, což je důvod, proč je kormorán velký zapsán jako ohrožený druh. Kormoráni osídlili také další oblasti (jižní a severozápadní Čechy, Poodří). V letech 2001–2003 hnízdilo na našem území 200–232 párů, což je výrazné snížení oproti 500–660 párům v letech 1985–1989; pokles byl pravděpodobně způsoben regulací početnosti. V roce 2010 u nás hnízdí přibližně 350 párů kormoránů v šesti koloniích. Během zimního období k nám zavítalo 10 000–15 000 ptáků ze severských zemí.

Potrava:

V České republice mimo produkční rybníky (tj. na volných vodách) loví kormoráni především plotice, okouny, oukleje a jelce, kteří tvoří přes 75 % jejich kořisti. Na rybářských revírech za zimní období odpoví až 80 kg ryb z každého hektaru vodní plochy (např. na Vltavě Praze). Během zimy loví v průměru až 5 krát těžší ryby (průměr 157 gramů) než v letním období (průměr 30 gramů). Obvyklou kořist představují ryby o velikosti 18,5 cm, 95 % ulovených ryb je velikosti 30 cm. Ve velmi výjimečných případech uloví i rybu větší než 50 cm (štika, parma, úhoř). Denní spotřeba potravy průměrného kormorána je cca 400g ryb. Nejnovější výzkumy ukazují, že kolonie zimujících kormoránů nemají zásadní vliv na výsledky a úspěšnost reintrodukčního programu Losos 2000, který probíhá v povodí řek Labe a Ohře. V ČR je potrava kormoránů sledována na nádržích Slapy a Želivka, na Vltavě, Berounce a na Labi.

Predátoři:

Mezi predátory kormoránů patří paraziti, šelmy (kuna), orel skalní, ale i člověk.

Hnízdění:

Na lokalitách ve vnitrozemí si kormoráni často vybírají ke hnízdění klidné ostrůvky uprostřed rybníků. Nejznámějším hnízdištěm u nás jsou nádrže Nové mlýny a rybníky na Třeboňsku. Většina hnízdních kolonií ve střední Evropě se však nachází na pobřeží moří. Kolonie ve vnitrozemí jsou v poslední době závislé na shovívavosti lidí. Kormoráni se začali na vnitrozemských vodách objevovat i mimo dobu hnízdění a proto je rybáři začali považovat do jisté míry za své konkurenty. Na některých rybnících jich hledá obživu i místo k nocování často velký počet najednou. Vyskytují se na severních pobřežích Atlantského oceánu, na severu Německa, Polska a Pobaltí, v nížinách středního a dolního Podunají, dále na jihovýchodě Evropy, v jihovýchodní části Afriky, jižní a východní Asii, v částech centrální Asie, v Japonsku, Austrálii a na Novém Zélandu.

Zajímavosti: Při letu se často řadí do formace klínu, čímž může pozorovateli ze země připomínat husy velké. Rozeznat je od sebe lze podle rychlejšího mávání křídel (kormorán mává rychleji než husa). Dalším poznávacím znamením za letu je charakteristický obrys jeho těla. Při letu má kormorán krk natažený dopředu. S jeho dlouhým ocasem a roztaženými křídly připomíná letící kříž.